

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою

ЦРД «Гармонія»

Протокол № _____ від _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЦРД «Гармонія»

_____ Любов ЛЕВИЦЬКА

О С В І Т Н Я П Р О Г Р А М А

**Центру розвитку дитини «Гармонія»
Южноукраїнської міської ради
Миколаївської області
на 2024/2025 навчальний рік**

ЗМІСТ

Загальні положення Освітньої програми ЦРД «Гармонія»	3-5
Загальні відомості про заклад	5-6
Розділ 1. Особливості організації освітнього процесу в закладі	
1.1. Пріоритетні завдання на навчальний рік, інноваційна діяльність	6-9
1.2. Програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності	9-10
1.3. Загальний обсяг гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільному закладі	11-12
1.4. Види діяльності. Форми організації освітнього процесу	12-14
Розділ 2. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	
2.1. Освітнє середовище дошкільного закладу	14-15
2.2. Фахова діяльність педагогічних працівників	16
2.3. Здобувачі дошкільної освіти (забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку)	16-17
2.4. Управлінські процеси дошкільного закладу	17-18
Додаток 1	19-20
Додаток 2	21
Додаток 3	22-23
Додаток 4	24-38

Загальні положення Освітньої програми Центру розвитку дитини «Гармонія»

Діяльність Центру розвитку дитини «Гармонія» спрямована на реалізацію основних завдань дошкільної освіти. Дошкільна освіта є обов'язковою первинною складовою частиною системи безперервної освіти в Україні. Метою дошкільної освіти у закладі є забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок, що здійснюється відповідно Базовому компоненту дошкільної освіти.

Освітня програма розроблена відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» (стаття 4), Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи.

Освітня діяльність в Центрі розвитку дитини «Гармонія» у 2024 - 2025 навчальному році формується відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція), Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641), Положення про дошкільний навчальний заклад (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 №305), Про внесення змін до Положення про дошкільний навчальний заклад (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2015 №530), Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234), Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 №446), Примірною положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти (затверджено наказом МОН України від 08.06.2018 №609), листа Міністерства освіти і науки від 19.04.2018 №1/9 – 249 «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти», листа МОН №1/15368-24 від 27.08.2024 року «Щодо організації освітнього процесу в 2024/2025 навчальному році у закладах дошкільної освіти», листа МОН №1/3845-22 від 02.04.2022 року «Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану», власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Мета програми: організувати побудову освітнього процесу з дітьми дошкільного віку на основі формування досвіду дитини у спілкуванні з дорослими та однолітками в усіх специфічно дитячих видах діяльності (предметно-практична, ігрова, мистецька, пізнавальна) у матеріально-технологічному універсальному розвивальному середовищі на засадах діяльнісного, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, інтегрованого, соціокультурного принципів організації освітнього процесу; реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та

змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 (7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі. забезпечити виконання вимог Базового компонента дошкільної освіти стосовно дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних можливостей та у тій формі, яка для кожної дитини є найбільш оптимальною (частина 2 статті 9 Закону України «Про дошкільну освіту»); створення та забезпечення здорового, безпечного, комфортного середовища для всіх учасників освітнього процесу, підвищення якості освітньої діяльності закладу.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО;
- формування необхідного та достатнього рівня освітніх компетенцій дитини перших 6(7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі.
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх здобувачів освіти, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;

- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що включає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності до їх вікових та індивідуальних особливостей і здібностей, розвиток творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію освітніх потреб дітей з ООП в умовах ЗДО;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільного закладу.

Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

Загальні відомості про Центр розвитку дитини «Гармонія»

Повна назва закладу дошкільної освіти (за Статутом)	Центр розвитку дитини «Гармонія» Южноукраїнської міської ради Миколаївської області
ЄДРПОУ закладу	26231671
Юридична адреса закладу	Україна, 55002, Миколаївська область, Вознесенський р-н, місто Южноукраїнськ, вул. Набережна Енергетиків, будинок 25
Номер телефону	(05136) 5-81-38, (05136) 5-85-45
Електронна адреса	zrd-garmoniya@ukr.net
Адрес сайту	http://www.garmoniya.mk.ua
Прізвище, ім'я, по батькові директора ЦРД «Гармонія»	Левицька Любов Анатоліївна
Мова навчання та виховання дітей	українська
Пріоритетний напрям роботи закладу дошкільної освіти	Забезпечити формування особистісної, фізичної, здоров'язбережувальної компетентності дошкільника через організацію змістовно наповненої діяльності в умовах освітнього процесу
Мережа груп	У закладі функціонує 21 група 9 груп для дітей раннього та молодшого віку; 3 групи для дітей середнього дошкільного віку; 3 групи для дітей старшого дошкільного віку; 3 групи для дітей з особливими освітніми потребами;

	3 різновікові групи
Режим роботи ЗДО	Заклад працює за 5-денним режимом з 07.00 до 17.30 (вихідні дні – субота, неділя, без святкових днів на період дії воєнного стану) та забезпечує 10 годин 30 хвилин перебування дітей у закладі

РОЗДІЛ 1. Особливості організації освітнього процесу в закладі

1.1. Пріоритетні завдання на навчальний рік, інноваційна діяльність

Колектив Центру розвитку дитини «Гармонія» у 2023/2024 навчальному році основні зусилля зосереджує на забезпечення якісної освіти дошкільників шляхом формування мовленнєвої, природничо-екологічної та логіко-математичної компетентностей дошкільника через організацію змістовно наповненої діяльності в умовах освітнього процесу

У зв'язку із воєнним станом у країні прийнято рішення поглибити роботу з національно-патріотичного виховання та окреслити такі річні завдання:

1. Продовжити розбудову та функціонування системи забезпечення якості освіти за напрямом: «Освітнє середовище закладу дошкільної освіти».
2. Формувати соціально-громадянську компетентність дошкільника через гру, колективні справи та спільну діяльність.
3. Продовжувати роботу щодо зміцнення психічного здоров'я та фізичного розвитку дошкільників, створюючи емоційно-позитивний мікроклімат між усіма учасниками освітньо-виховного процесу.

Навчальний рік у закладі починається 02.09.2024 року і закінчується 30.05.2025 року, літній оздоровчий період – з 02 червня по 29 серпня 2025 року.

Діагностичний період (моніторингові дослідження): 02.09.2024 – 16.09.2024; 14.04.2025 – 25.04.2025.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює команда педагогів: директор, вихователі-методисти, вихователі, інструктори з фізичної культури, музичні керівники, вчителі-логопеди, практичний психолог, соціальний педагог, керівники гуртків.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2024/2025 навчальному році в ЦРД «Гармонія» педагоги продовжують впроваджувати елементи інноваційних методик та технологій.

Інноваційні технології, які використовують педагоги ЦРД «Гармонія» в освітньому процесі

№ з/п	Назва педагогічної технології	Сутність технології
1	Міжнародний проект соціальної та	Проект допомагає дошкільникам

	фінансової освіти дітей 3-18 років «Афлатун»	усвідомити, хто вони є і як слід взаємодіяти з іншими людьми, надихає дітей вивчати свої права і обов'язки, вчить планувати бюджет, раціонально використовувати ресурси, оцінювати наявні можливості, формує підприємницькі здібності, а також акцентує увагу на ролі сім'ї та сімейних цінностей у вихованні.
2	Коректурні таблиці Н. Гавриш	Активізація пізнавальних процесів дітей, закріплення і уточнення знань з тієї та іншої теми, унаочнення процесу встановлення причинно-наслідкових зв'язків між об'єктами та явищами дійсності
3	Спадщина В. Сухомлинського	Педагогіка В.Сухомлинського - це педагогіка серця, дитиноцентризму й толерантності, яка базується на ідеї наближення навчально-виховного процесу до природи конкретної дитини
4	Елементи педагогічної системи М. Монтессорі	Створення предметно-просторового середовища, у якому дитина зможе реалізувати свої природні здібності та задатки. Діяльність дитини повинна бути вільною та самостійною. Педагог використовує у роботі самонавчальні засоби – матеріали, з якими вихованець працює, наслідуючи педагога, діючи за зразком, а потім самостійно приступає до їхнього виконання
5	Технологія «Радість розвитку» Психолого-педагогічне проектування взаємодії дорослого і дитини Автор: Піроженко Т.	Організація особистісно-орієнтованого виховання і навчання дітей дошкільного віку, в центрі якого перебуває дитина як пріоритетний суб'єкт. Реалізація кожною дитиною права на розвиток своїх природніх здібностей
6	Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку Автор: Шульга Л.	Розкриває систему роботи з розвитку творчих здібностей, природних нахилів дітей через емоції, почуття, через естетичне ставлення до природи, через використання різних методів образотворчого мистецтва, що стимулює прагнення дитини до творчого пошуку. Розкриває художні та креативні здібності дітей, починаючи з молодшого дошкільного віку
7	Методика використання схем-моделей для навчання дітей описовим розповідям. Автор – Ткаченко Т.	Навчаючи старших дошкільників складанню описових розповідей, використовують схеми-моделі. Діти вибудовують розповідь з дотриманням послідовності та параметрів, закладених у схемах: колір, форма, величина, матеріал, частини, дії. Використання схем при складанні описових розповідей допомагає дітям засвоїти порівняння предметів не в

		загальній формі – чим подібні, або чим відрізняються предмети, а диференціювати. порівнюючи предмети за формою, величиною, кольором
8	Пальчиковий ігротренінг	Тісний зв'язок розвитку м'язів руки дитини з розвитком її мовлення та мислення
9	Логіки світу Автор: Стеценко І.	Починаючи з молодшого дошкільного віку через порівняння, узагальнення, класифікацію предметів та їх заміників, розвивати мислительну та мовленнєву діяльність дітей
10	Кольорові палички Д.Кюізенера	Через розвиток уяви, елементів образного та логічного мислення, розвиток сенсорних відчуттів (кольору, форми, величини) прискорюється процес оволодіння дошкільнятами числами, операціями над ними, цифрами та іншими математичними поняттями.
11	Технологія навчання ранньому читанню Автор: Зайцев М.	Методика базується на природніх здібностях дитини із врахуванням індивідуальних особливостей, на використанні різних видів пам'яті (слухової, зорової, мовної), на ігровій системі навчання. "Кубики Зайцева" дозволяють навчити дитину плавному складовому читанню, минаючи етап складового уривчастого читання, значно скорочують час оволодіння читанням цілими словами, закладають основи грамотного письма.
12	Програма «Англійська для малят» Автор: Шкваріна Т.	Навчання малюків англійської мови в ігровій формі
13	Програма «Риторика +Театр» Автор: Ладижинська Т.	Формування у дітей вміння говорити правильно, бути добрими співрозмовниками, здатними висловлювати власне судження, вміти вживати ввічливі форми
14	Логічні блоки З.Дьєнєша	Основна мета використання дидактичного матеріалу (по імені автора званого "блоки Дьєнєша"): навчити дошкільнят розв'язувати логічні задачі на розбиття за властивостями. Основне вміння, необхідне для вирішення логічних завдань - це вміння виявляти в об'єктах різноманітні властивості, називати їх, адекватно позначати словом їх відсутність, абстрагувати й утримувати в пам'яті одне, одночасно два або три властивості, узагальнювати об'єкти по одній, двом або

		трьом, властивостями з урахуванням наявності або відсутності кожного.
15	LEGO - технологія	Допомагає створити нове освітнє середовище, підвищує мотивацію дітей до навчання, сприяє формуванню навичок наукової діяльності та винахідництва, допомагає втілювати положення Нової української школи
16	Система музичного виховання Карла Орфа	Музично-виховна система Карла Орфа закладає гарні передумови для участі дітей у різноманітній творчій музичній діяльності, оскільки ґрунтується на синтезі інструментального, ритмопластичного, танцювального, вокального музикування та акторської гри
17	Сендплей	Техніка, що дозволяє розкрити індивідуальність кожної дитини, розв'язати її психологічні проблеми, розвинути здатність усвідомити свої бажання і знаходити можливість їх реалізації
18	Мнемотехніка	Спосіб покращення засвоєння нової інформації шляхом свідомого утворення асоціативних зв'язків за допомогою спеціальних методів та прийомів

1.2. Програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності

Освітній процес у Центрі розвитку дитини «Гармонія» здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через Освітню програму для дітей від 2 до 7 років «Дитина», рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОН України «1/11-4960 від 23.07.2020 р.) та Освітню програму для дітей молодшого віку «Впевнений старт».

Організована форма освітнього процесу в спеціальних групах для дітей з порушенням мовлення здійснюється згідно з вимогами Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина», Програмно-методичного комплексу «Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення» Рібцун Ю.В.

У групах компенсуючого типу проводиться корекційно - відновлювальна робота з предметно - практичного навчання, соціально - побутової та комунікативної діяльності, просторової орієнтації, формування мовлення.

Реалізація програм передбачає діяльнісний підхід. Головне завдання вихователя – організувати життєдіяльність дошкільників у специфічно дитячих видах діяльності (спілкування, гра, образотворча, художньо-естетична тощо).

Зміст варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти реалізується через роботу гуртків та інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності. У 2024/2025 навчальному році зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти буде упроваджуватись за такими комплексними і парціальними програмами:

Програми	Ким, коли затверджені
Освітні	
Базовий компонент дошкільної освіти (оновлений)	Наказ МОН молоді і спорту від 12.01.2021 №33
Комплексні	
Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»	Міністерством освіти і науки України (лист ІМЗО від 14.07.2020 №22.1/12-Г-572)
Освітня програма для дітей молодшого дошкільного віку «Впевнений старт»	Лист ІМЗО від 18.05.2020 № 22.1/12-Г-275
Освітня програма для дітей середнього дошкільного віку «Впевнений старт»	Наказ МОН від 16.05.2024 №708 Зареєстров. у Каталозі за №1.0017-2024
Парціальні	
Програма з морального виховання дітей дошкільного віку «Скарбниця моралі»	Міністерством освіти і науки України (лист ІМЗО від 08.11.2019 №22.1/12-Г-1054)
«Україна – моя батьківщина» Програма з національно – патріотичного виховання дітей середнього і старшого дошкільного віку	Протокол №3 від 21.06.2022 Зареєстров. у Каталозі за №1.0009-2022
Програма з національно – патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Моя країна – Україна»	Протокол №4 від 29.06.2022 №22.1/12-Г-183 Зареєстров. у Каталозі за №1.0013-2022
STREAM-освіта або Стежинки у всесвіт. Альтернативна програма формування культури інженерного мислення в дітей перед шкільного віку	Лист ІМЗО від 14.07.2020 №22.1/12-Г-569)
«Англійська мова за методикою асоціативних символів» для дітей старшого дошкільного віку (від 5 до 10 років)	Протокол №8 засідання експертної комісії з іноземних мов від 06.07.2023 р. Зареєстров. у Каталозі за №1.0034-2023
Соціально-фінансова грамотність дошкільника: перші кроки	Протокол №4 від 30.06.2023 року
Мої перші гроші: парціальна програма з розвитку фінансової грамотності та формування фінансових компетентностей у дітей старшого дошкільного віку	Протокол №3 від 31.05.2024 року
Формування соціально-громадянської компетентності дітей старшого дошкільного віку. Україна єдина: цінуємо і творимо	Протокол №7 від 20.12.2023 року
«Дошкільнятам – освіта сталого розвитку»	Протокол №2 від 11.04.2024 року
«Вітаю, театре», автор Л.Макаренко	Лист ІМПО від 13.11.2019 №22.1/12-Г-1068

1.3. Загальний обсяг гранично допустимого навантаження на дитину у закладі

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності», листа МОН №1/15368-24 від 27.08.2024 року «Щодо організації освітнього процесу в 2024/2025 навчальному році у закладах дошкільної освіти» у 2024/2025 навчальному році в закладі загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

Розподіл занять на тиждень на дитину у групах загального розвитку Центру розвитку дитини «Гармонія» на 2024/2025 навчальний рік

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими групами				
	Ранній вік (від 1 до 3 років)	I молодша (від 2 до 3 років)	II молодша (від 3 до 4 років)	Середня (від 4 до 5 років)	Старша (від 5 до 6 років)
Ознайомлення із соціумом	1	1	2	2	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	3	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	2	2	2	2
Здоров'я та фізичний розвиток	2	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	9	10	10	11	13
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	-	-	2	2	2
Максимальна кількість занять на тиждень	9	10	12	13	15
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	1,3	1,35	2,9 (без гуртків)	3,3 (без гуртків)	6,2 (без гуртків)

- * Години, передбачені для фізкультурних занять (басейн), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.
- * Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять.
- * Зменшення навантаження на дітей відбувається за рахунок реалізації блочно-тематичного принципу планування, проведення інтегрованих занять, під час яких реалізуються завдання з різних розділів програми.

Особливістю освітньої діяльності в групах компенсуючого типу є його індивідуалізація і диференціація. У планах освітньо - виховної роботи зазначаються індивідуальні форми роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, дидактичний матеріал, необхідний для освітнього процесу. Залежно від особливостей розвитку дитини обираються види спільної діяльності, здійснюється часткове або повне включення в освітній процес. При проведенні занять вихователь модифікує (трансформує) характер подачі матеріалу шляхом змін змісту або концептуальної складності освітніх завдань (спрощення змісту освітнього матеріалу, модифікація освітнього плану або цілей і завдань, прийнятих для конкретної дитини, корекція завдань, визначення змісту, який необхідно засвоїти).

Діяльність команди психолого – педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами організовується відповідно до Положення про команду психолого – педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у Центрі розвитку дитини «Гармонія» (затверджено директором 02.09.2022 р.) та наказу №16 від 02.09.2022 року «Про створення та організацію роботи психолого-педагогічної команди супроводу дитини з особливими освітніми потребами».

1.4. Види діяльності. Форми організації освітнього процесу

Планування та організація життєдіяльності дітей здійснюється за режимними моментами з урахуванням ключових компетентностей, які базуються на інтегрованому підході, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу. Освітня діяльність у групах планується як в першій, так і в другій половині дня, відповідно до розкладу організованої діяльності на тиждень та активностей на кожен день. У другій половині дня планується художньо-продуктивна діяльність та гурткова робота.

Освітня діяльність у закладі здійснюється відповідно до плану роботи на навчальний рік та оздоровчий період. Організований тип діяльності в закладі включає такі форми роботи з дітьми:

- **організовану ігрову діяльність (провідну упродовж дошкільного періоду)** – шляхом проведення дидактичних, рухливих, конструкторсько-будівельних ігор, ігор-драматизацій;
- **організовану навчально-пізнавальну діяльність** – через гурткову та індивідуальну роботу, спостереження та екскурсії у природу й соціум,

пізнавально-розвивальні бесіди, дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування у повсякденному житті;

- **організовану трудову діяльність.** З метою розв'язання поставлених освітніх завдань педагога закладу планомірно залучають дітей до різних видів праці: самообслуговування, господарсько-побутова, праця в природі, ручна (художня) праця;
- **організовану художню діяльність** – через образотворчі, музичні, літературні заняття та з художньої праці, розваги, свята, гуртки художньо-естетичного циклу;
- **організовану комунікативно-мовленнєву діяльність** – за допомогою бесід, розмов на особистісні та спільні теми, створення й розв'язання певних ситуацій спілкування, індивідуальної роботи у повсякденні, цілеспрямованого залучення дітей до спілкування під час всіх форм організації життєдіяльності;
- **організовану рухову діяльність** – шляхом залучення до участі у заняттях з фізичної культури, музики, різних форм організації дитячої праці, рухливих ігор у повсякденному житті, фізкультурних свят, розваг, ранкової гімнастики, фізкультурних хвилинок, пауз.

Форму організації інтегрованої освітньо-ігрової діяльності обирає вихователь відповідно до теми та мети. Рівномірно розподіляються види активностей за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересів дітей. Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична. За окремим планом педагоги здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Тривалість організованої навчальної діяльності становить:

- у групі раннього віку – не більше 10 хвилин;
- у першій молодшій групі – не більше 10-15 хвилин;
- у другій молодшій групі – не більше 15-20 хвилин;
- у середній групі – 20-25 хвилин;
- у старшій групі – 25-30 хвилин.

У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження та статичної пози дітей проводяться фізкультурні хвилинки. Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин. У роботі з дітьми використовуються: розвивальні комп'ютерні ігри, дидактичні комп'ютерні ігри, ігри-забави, пізнавальні відеоролики або відео-фрагменти, створені як самими педагогами, так і з Інтернету.

Організація проведення спеціально організованих форм освітнього процесу у спеціальних групах для дітей з порушенням мовлення має свою специфіку. Наповнюваність груп компенсуючого типу (для дітей з ЗНМ, ФФН) становить від 10 до 12 дітей.

Вчителями-логопедами і вихователями у спеціальних групах для дітей з порушенням мовлення проводяться ігри-заняття з формування та корекції мовленнєвої діяльності, які мають єдину корекційно - розвивальну спрямованість. Вчителі-логопеди проводять:

- фронтальні ігри-заняття – упродовж 25 хв.;

- підгрупові ігри-заняття (4-6 дітей залежно від логопедичного висновку та наповнюваності групи) упродовж 25 хв.;
- індивідуальні ігри-заняття – 10-15 хв.

У закладі для дітей з особливими освітніми потребами створено належну матеріально-технічну базу, естетичне, комфортне багатофункціональне розвивальне середовище та сприятливі умови для забезпечення фізичного, психічного та інтелектуального розвитку відповідно до їх індивідуальних особливостей. Освітній процес з цією категорією дітей відбувається за індивідуальною програмою розвитку (ІПР) та адаптується до можливостей дитини (за необхідністю).

Гурткова робота становить невід’ємну частину освітнього процесу. Вона розглядається як ефективний шлях формування компетентної та творчої особистості у контексті своєчасного виявлення інтересів, здібностей і нахилів дітей, розвитку креативності – однієї з базових якостей .

Робота в гуртках за інтересами дітей у Центрі розвитку дитини «Гармонія» є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності, активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

За бажанням батьків у закладі організуються додаткові послуги інтелектуально-пізнавального, художньо-естетичного напрямків. Заняття в гуртках за інтересами плануються в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-30 хв. залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять кожної вікової групи.

Розділ 2. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

2.1. Освітнє середовище дошкільного закладу

Внутрішня система забезпечення якості освіти в Центрі розвитку дитини «Гармонія» створюється відповідно до статті 41 Закону України « Про освіту» та базується на таких принципах:

- відповідності Базового компоненту дошкільної освіти;
- відповідальності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- системності в управлінні якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- демократизація в освітній діяльності;
- здійснення обґрунтованого моніторингу якості;
- готовність суб’єктів освітньої діяльності до ефективних змін;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти, типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності. До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу. Зміст внутрішньої системи якості освіти закладу формується за напрямками:

- освітнє середовище закладу;
- фахова діяльність педагогічних працівників;
- здобувачі дошкільної освіти (забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку);
- управлінські процеси дошкільного закладу.

Освітнє середовище ЦРД «Гармонія» сприяє забезпеченню ефективного формування у дітей необхідних компетенцій, навичок самостійності та спільної діяльності, активної взаємодії у соціумі, задля реалізації власних можливостей. Сучасне освітнє середовище – це комплекс психолого – педагогічних, матеріально – технічних, санітарно – гігієнічних, естетичних умов, що забезпечують організацію комфортної життєдіяльності дитини, а саме:

- приміщення і територія закладу є безпечними та комфортними для навчання та праці;
- заклад дошкільної освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої діяльності;
- приміщення та територія закладу облаштовані з урахуванням принципів універсального дизайну (розумного пристосування);
- у закладі створені необхідні умови та застосовуються методики і технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- заклад співпрацює з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти;
- у закладі створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (методичний кабінет, консультаційний пункт для батьків).

Для ефективного функціонування закладу створюється єдиний інформаційний простір, а саме: формується інформаційна база даних програми «КУРС Дошкілля»; використовуються комплексні технології для обробки результатів моніторингу; для обміну інформації з якості освітнього процесу використовується відео-, аудіо-, розмножувальна техніка. Для забезпечення більш широких і різноманітних зв'язків закладу із зовнішнім середовищем, у тому числі доступу до різних баз даних, джерел інформації ЦРД «Гармонія» підключено до швидкісного Інтернету. Для забезпечення створення єдиного інформаційного поля закладу функціонує офіційний сайт закладу - <http://www.garmoniya.mk.ua> та група «З «Гармонією» у серці» в соціальній мережі Facebook.

2.2. Фахова діяльність педагогічних працівників

У напрямі «Фахова діяльність педагогічних працівників» визначені критерії оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників в ЦРД «Гармонія», а саме:

- стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;
- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності;
- оптимальність розподілу педагогічного навантаження.

На 1 вересня 2023 року Центр розвитку дитини «Гармонія» на 90% укомплектований педагогічними кадрами з відповідною фаховою освітою. Освітньо-виховний процес здійснюють 61 педагогічний працівник, з яких 34 педагоги (57%) мають повну вищу освіту, 12 педагогів (20%) мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», педагогічні звання мають 8 педагогів.

З метою вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», Постанови КМУ від 21 серпня 2019 року №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», «Положення про порядок зарахування (не зарахування) курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників Центру розвитку дитини «Гармонія» (затверджено педрадою №3 від 25.02.2020 року), «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ЦРД «Гармонія» (наказ №32 від 29 серпня 2018 р.), ВСЗЯО (наказ №25 від 02.09.2021 р.). Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 120 годин. Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада закладу.

Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їх атестація. Атестація педагогічних працівників є обов'язковою і здійснюється один раз на п'ять років відповідно до «Положення про атестацію педагогічних працівників» (наказ МОН України №805 від 09.09.2022 р.).

2.3. Здобувачі дошкільної освіти (забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку)

Напрямок «Здобувачі дошкільної освіти» (забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку) здійснюється шляхом моніторингу і узагальнення його

результатів за освітніми лініями Базового компонента дошкільної освіти. Педагогічні працівники дошкільного закладу, здійснюючи моніторингові дослідження щодо рівня розвитку компетенцій дошкільників, використовують розроблений творчою групою педагогів інструментарій (анкети, діагностичні картки), який відповідає вимогам Базового компонента дошкільної освіти. Результати моніторингу узагальнюються педагогами в текстовому, табличному та графічному вигляді. Саме освітній моніторинг допомагає відстежити динаміку змін в освітній системі, спрямувати її розвиток на запланований результат. Показниками ефективності освітнього процесу і якості надання освітніх послуг можуть бути:

- достатній і високий рівень компетентності здобувачів освіти;
- позитивна динаміка розвитку дітей, засвоєння дітьми вимог комплексної програми;
- відповідність узагальнених показників результату освітньої діяльності (сформованість певного виду компетенцій) змісту освітніх ліній, визначених інваріантною складовою Базового компонента дошкільної освіти;
- відповідність досягнень здобувачів освіти державним вимогам до рівня освіченості, розвиненості та вихованості дитини 6 (7) років, сумарного кінцевого показника набутих дитиною компетенцій перед її вступом до школи.

Модель випускника дошкільного закладу включає:

- сформовані базові якості особистості;
- фізичне, психічне, емоційне здоров'я;
- компетентність у сферах життєдіяльності;
- збалансованість прагнення до самореалізації, саморозвитку і самозбереження;
- сформованість цілісного бачення світу;
- володіння елементарними формами саморегуляції поведінки і діяльності;
- розвиненість почуттєвої сфери;
- елементарні форми логічного мислення;
- оптимістичне ставлення до життя;
- віра у власні можливості;
- володіння раціональними способами самоорганізації;
- розвиток уяви як передумови креативності;
- здатність здійснювати найпростіші форми контролю власної діяльності;
- загально-навчальні вміння і навички (організаційні, загально пізнавальні, загально мовленнєві, контрольні-оцінні).

2.4. Управлінські процеси закладу дошкільної освіти

Напрямок «Управлінські процеси закладу дошкільної освіти» забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Критеріями ефективності управлінської діяльності є:

- наявність нормативних документів, де закріплені вимоги за якістю освітнього процесу (модель випускника, програма розвитку закладу тощо);
- оптимальність і дієвість управлінських рішень;
- прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою;

- формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм;
- керованість процесу управління забезпеченням функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (наявність підрозділу або посадової особи, які відповідають за управлінням якості освітнього процесу);
- розробка Освітньої програми закладу освіти (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);
- підвищення показника відповідальності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів освіти.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

- Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів в ЦРД «Гармонія»
- Підвищення якості освіти в ЦРД «Гармонія» на основі прийняття ефективних управлінських рішень
- Створення атмосфери довіри до закладу серед педагогічних працівників та батьків вихованців

Висока якість дошкільної освіти буде забезпечена спільними зусиллями управлінської та методичної служби, педагогів та батьків, діяльність яких націлена на досягнення оптимальних результатів освітньої роботи з дітьми раннього і дошкільного віку, наступності у реалізації як навчальних, так і основних виховних завдань.

**Циклограма внутрішньої системи
вивчення стану організації освітнього процесу
Перспективна сітка контролю**

<i>№ з/п</i>	<i>Питання яке вивчається</i>	<i>вересень</i>	<i>жовтень</i>	<i>листопад</i>	<i>грудень</i>	<i>січень</i>	<i>лютий</i>	<i>березень</i>	<i>квітень</i>	<i>травень</i>	<i>червень</i>	<i>липень</i>	<i>серпень</i>	<i>Де слухається</i>
1	Підготовка до літньої оздоровчої компанії									ПК всі				ПР №4
2	Хід літньої оздоровчо-профілактичної компанії										з 01.06. по 31.08.2025			Інформація до ВН №1
3	Підготовка до нового навчального року												ПК всі	Наказ до ВН №1
4	Виконання річного плану та стан реалізації проблемного питання					ПК за I півріччя				ПК				Аналіз до АН., ПР №4
5	Зміст та якість підготовки до проведення освітньої діяльності		ВК		ВК		ВК		ВК		ВК		ВК	Інформація до ПГ
6	Про роботу з безпеки життєдіяльності	ВК			ВК						ВК	ВК	ВК	Довідка до ВН №3
7	Організація роботи з охорони дитинства			ООК				ООК						Інформація до ВН №3
8	Стан роботи з виконання Закону України «Про звернення громадян»				ПК					звіт				Інформація до ВН №2 Звіт керівника
9	Ведення документації відповідальними особами				ООК									Інформація до ВН №2
10	Виконавська дисципліна: виконання правил внутрішнього розпорядку	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	Інформація до ПГ
11	Дотримання режиму видачі їжі з харчоблоку	ООК						ООК		ООК		ООК		Інформація до ПГ
12	Дотримання режиму дня	ВК	ВК	ООК	ВК	ВК	ВК	ООК	ВК	ВК	ВК	ВК	ВК	Наказ до ВН №3
13	Виконання норм Санітарного регламенту			ВК				ВК						Інформація до

	(режим провітрювання)													<i>ВН №3</i>
14	Медико-педагогічний контроль (хронометраж фізкультурних занять)		<i>ВК</i>			<i>ВК</i>		<i>ВК</i>				<i>ВК</i>		<i>Інформація до ПГ</i>
15	Виховання культурно -гігієнічних навичок під час <i>режимних моментів</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>ВК</i>	<i>Інформація до ПГ</i>
<i>№ з/п</i>	<i>Питання яке вивчається</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>01</i>	<i>02</i>	<i>03</i>	<i>04</i>	<i>05</i>	<i>06</i>	<i>07</i>	<i>08</i>	<i>Де слухається</i>
16	Про функціонування куточків усамітнення						<i>ВК</i>		<i>ВК</i>		<i>ВК</i>			<i>Інформація до ПР №4</i>
17	«Формування лідерських якостей старших дошкільників як складової соціально-громадянської компетентності			<i>ТП №№ 5,6,16</i>										<i>ПР №2 наказ</i>
18	Про стан роботи зі створення умов для психічного здоров'я та фізичного розвитку дітей дошкільного віку у різновікових групах						<i>ТП №№ 10,15,18</i>							<i>ПР №3 наказ</i>
19	Моніторинг досягнень дітей	<i>Усі групи</i>											<i>Усі групи</i>	<i>Тека «Моніторинг»</i>
20	Рівень дошкільної зрілості як основи підготовки дітей до навчально-пізнавальної діяльності у школі відповідно до завдань Базового компоненту дошкільної освіти								<i>ПК гр №№ 5,6, 16</i>					<i>Довідка до ПР №4</i>
21	Результати роботи щодо забезпечення наступності між початковою ланкою та закладом дошкільної освіти					<i>ВК</i>				<i>ПК</i>				<i>Інформація до ПГ</i>

Освітня програма Центру розвитку дитини «Гармонія» втілює прогресивні концептуальні підходи, нові погляди на роль дитини та педагога в освітньому процесі, форми організації дитячої життєдіяльності, адже окреслює оптимальний комплекс розвивальних, виховних, навчальних функцій і змістових напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей дошкільного віку. Висока якість дошкільної освіти забезпечується спільними зусиллями управлінських і методичних служб, педагогів та батьків, діяльність яких спрямована на формування загальної культури життєдіяльності дітей дошкільного віку, максимальне використання можливостей періоду дитинства для досягнення психологічних якостей дошкільної зрілості та особистісного зростання.

Орієнтовні напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів в Центрі розвитку дитини «Гармонія»

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації
Освітнє середовище	Забезпечення ЗДО (спортивного, музичного залів, груп) обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження
	Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку	Спостереження
	Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам	Спостереження, вивчення документації
	Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження, вивчення документації
Освітня діяльність	Якість планування в ЗДО	Вивчення документації
	Діяльність керівника ЗДО	Опитування, вивчення документації
	Система внутрішнього моніторингу	Вивчення документації
	Організація та здійснення освітнього процесу в ЗДО	Спостереження, вивчення документації
	Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження, вивчення документації
	Діяльність вихователя	Спостереження, вивчення документації
	Організація та здійснення методичної роботи	Вивчення документації
	Співпраця з батьками вихованців	Опитування, вивчення документації
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння вихованцями старших груп вимог БКДО за освітніми лініями	Спостереження

Портрет дитини напередодні вступу до школи

Психофізіологічний розвиток:

- має зрілі мозкові структури та функції;
- характерною є відносна стабільність та рухливість нервової системи;
- проявляє достатню рухову активність;
- проявляє умілість рук, практичну вправність;
- здорова, не має хронічних хвороб;
- володіє основними гігієнічними навичками;
- знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі;
- працездатна, утомлюється лише після чималого навантаження;
- користується як провідною правою/лівою рукою;
- не заїкається і не має інших невротичних проявів.

Інтелектуальний розвиток:

- володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями;
- вміє концентрувати увагу, виконує вимогу за інструкцією дорослого;
- диференційовано сприймає різноманітну інформацію;
- здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації;
- усвідомлює основні зв'язки між явищами;
- має розвинене логічне запам'ятовування – добре запам'ятовує і відтворює;
- встановлює логічну послідовність подій;
- відтворює зразок на вимогу;
- робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності;
- розрізняє звуки мовлення, зіставляє їх з буквами, синтезує звуки у слова. Знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення;
- диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів;

Мотиваційний розвиток:

- хоче йти до школи;
- вирізняється високою допитливістю – розвинена пізнавальна мотивація;
- може поступитися «хочу» заради «необхідно», відмовитися від бажаного на користь соціально важливого;
- має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху;
- свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя;
- зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками;

- у соціально прийнятій спосіб само реалізовується, самостверджується;
- має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.

Емоційний розвиток:

- знає основні емоції, особливості їх вираження мимікою, жестами, діями, тональністю голосу;
- адекватно виражає свої ставлення, настрій, стан;
- утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій;
- чутлива до значущих людей, виявляє чуйність;
- володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціальноприйнятій спосіб.

Розвиток вольової сфери:

- свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано;
- концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається;
- розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно;
- звертається по допомогу лише в рази об'єктивної необхідності;
- конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі;
- доводить розпочате до кінця;
- може відстояти власну думку;
- визнає свої помилки;
- дотримується своїх обіцянок.

Соціальний розвиток:

- приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість;
- відкрита контактам, комунікабельна;
- прихильно доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів;
- уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді;
- узгоджує індивідуальні інтереси з груповими;
- реалізує основні моральні принципи, прагне дотримуватись в поведінці та діяльності соціальних норм і правил;
- намагається уникати конфліктів, дружелюбно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися;
- усвідомлює межі схвалюваної і соціально неприйнятної поведінки;
- має більш-менш адекватну самооцінку;
- поважає себе та інших;
- має сформований абрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень.

Отже, готовність дитини до школи – це досягнення нею таких рівнів психофізіологічного, інтелектуального та особистісного розвитку, які засвідчують її здатність бути активними суб'єктами шкільного життя взагалі та навчальної діяльності зокрема.

Компетентності дитини за Державним стандартом дошкільної освіти

Освітній напрям «Особистість дитини»

Рухова компетентність

Сформованість знань: знає назви основних рухів, предметів та спортивних знарядь, усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму. Здатна до пізнання основ фізичного розвитку.

Знає та свідомо дотримується правил у рухливих, спортивних іграх та вправах (зокрема з елементами змагання). Знає про індивідуальний принцип користування гігієнічними засобами.

Навички:

- має сформовані життєво необхідні рухові уміння та навички, розвинені фізичні якості, достатній руховий досвід, який дозволяє застосовувати адекватні фізичні зусилля відповідно до ситуації;
- володіє власним тілом, свідомо реагує на елементарні потреби організму, витримує відповідно до віку фізичне навантаження;
- виявляє вольові зусилля у руховій діяльності, координує рухи, уміє орієнтуватися в просторі.
- здатна самотійно застосовувати руховий досвід у повсякденному житті, оцінює і регулює можливості власного тіла;
- володіє основними рухами (ходьба, біг, стрибки, лазіння, метання), виконує з різних вихідних положень вправи на предметах, з предметами та без них;
- володіє елементарними навичками загартування та особистої гігієни. Прагне бути охайною. Самостійно виконує основні гігієнічні процедури. Без нагадування дорослого користується основними гігієнічними засобами та предметами догляду за тілом;
- намагається контролювати власну поставу; усвідомлює вплив постави на здоров'я, естетику рухів; виконує комплекс вправ для запобігання порушенням постави та плоскостопості.

Здоров'язбережувальна компетентність

Сформованість знань: усвідомлює цінність здоров'я, його значення для повноцінної життєдіяльності. Володіє уявленнями про основні чинники збереження здоров'я — рухова діяльність, правильне харчування, дотримання питного режиму, безпечна поведінка, догляд за тілом. Орієнтується в основних показниках власного здоров'я (гарне самопочуття, відсутність больових відчуттів) та здоров'я людей, які її

оточують. Знає про існування різних захворювань, орієнтується в елементарних видах допомоги людині, яка хворіє. Здатна встановлювати елементарну залежність між здоровим розвитком людського тіла та повноцінним харчуванням. Називає основні групи продуктів харчування, відрізняє корисну їжу від шкідливої. Оперує назвами основних корисних напоїв, знає про їхню роль для розвитку організму. Розуміє виняткове значення питної води для здоров'я, орієнтується в ознаках спраги й голоду. Має цілісне уявлення про будову людського тіла. Визначає і правильно називає елементарні функціональні можливості людського організму. Орієнтується у призначенні та дотримується правил дбайливого ставлення до органів чуттів.

Усвідомлює, що людина народжується, проходить різні етапи життєвого шляху — дитинство, юність, зрілість, старість. Має елементарне уявлення про статеву належність, орієнтується в ознаках своєї статевої належності.

Диференціює поняття «безпечне» і «небезпечне», усвідомлює важливість безпеки життєдіяльності (власної та інших людей). Знає правила поведінки з незнайомими людьми, орієнтується у правилах поводження з незнайомими предметами та речовинами; пожежної та електробезпеки; користуванні транспортом; в основних знаках дорожнього руху тощо. Знає правила безпечного перебування вдома, у закладі дошкільної освіти, на вулиці, на воді, льоду, ігровому, спортивному майданчиках. Усвідомлює, до кого можна звернутись за допомогою в різних ситуаціях.

Навички:

- дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки;
- повідомляє дорослому про погане самопочуття, під його керівництвом виконує необхідні лікувально-профілактичні процедури;
- уміє оцінювати поведінку власну та інших людей щодо дотримання здорового способу життя;
- бере участь в оздоровчих та фізкультурно-розвивальних заходах;
- Дитина демонструє здатність скористатися номером телефону основної служби допомоги (пожежна, медична, поліція);
- володіє навичками безпечної поведінки при агресивному поводженні однолітків, інших дітей або дорослих.

Особистісна компетентність.

Сформованість знань: має позитивне уявлення про себе (Я — хороша / хороший), оперує займенником «Я», вирізняє себе з-поміж інших, орієнтується у своїх чеснотах і вадах, знає та усвідомлює свої права, права інших, обов'язки, статеву, родинну, соціальну приналежність та саму себе в часі, просторі тощо. Розуміє своє місце в системі людської

життєдіяльності — у сім'ї, групі однолітків, соціально- комунікативному просторі, у різних видах діяльності. Правильно називає основні ознаки різних вікових періодів (дитинство, юність, зрілість, старість). Диференціює добро і зло, здатна управляти собою, власною поведінкою в різних життєвих ситуаціях, оперуючи усвідомленими ціннісними орієнтаціями, позитивними мотивами.

Навички:

- характеризує себе як він / вона, а в майбутньому чоловік / жінка;
- прагне досягати поставленої мети особистої діяльності;
- має навички обходитися своїми силами, самостійно в знайомих ситуаціях;
- за необхідності вміє звертатися по допомогу;
- здатна встановлювати причинно-наслідкові та смислові зв'язки між подіями життя, своїми переживаннями;
- адекватно реагує на різні життєві ситуації, управляє собою, намагаючись стримувати негативні емоції, співвідносить характер емоційної поведінки з її наслідками для інших;
- передбачає результати своєї діяльності, знає їхнє значення для себе і тих, хто поряд, усвідомлює свою відповідальність за вчинене;
- виявляє самоповагу (Я — хороша / хороший), повагу до інших (інші також хороші), власну гідність.

Предметно-практична, технологічна компетентність

Сформованість знань: виявляє обізнаність з предметами та їхніми властивостями, зокрема з матеріалами, з яких виготовляють речі (пластик, папір, метал, тканина, гума, глина тощо); має уявлення про виготовлення предметів довкілля (елементарні способи їх обробки: пошив, вирізання, видування тощо); знає та виконує правила техніки безпеки і роботи з інструментами. Розуміє важливість раціонального використання матеріалів, обережного ставлення до продуктів праці.

Навички:

- володіє видами предметно-практичної діяльності: конструювання (з будівельного матеріалу, з паперу (оригамі, паперопластика), з природного матеріалу, з деталей конструкторів тощо), наочне моделювання (конструкцій, моделей, наприклад, часу: ранок-день-вечір-ніч, пір року: зима-весна-літо-осінь тощо), проектування, технічної творчості (створення конструкцій, споруд, технічних елементів);
- вміє визначати мету, прогнозувати кінцевий результат, планувати послідовність дій, узгоджувати власні дії з діями партнерів;

- демонструє сформованість уміння розглядати конструкції, виокремлювати їхні основні складові, співвідносити за розмірами, формами, розташуванням, аналізувати та оцінювати результат своєї роботи та роботи однолітків, вносити корективи, виправляти помилки;
- вміє використовувати зразки та намагається додати самостійні знахідки та рішення у створенні виробів, проявляє фантазію, винахідливість, імпровізує, використовуючи наявні ресурси, альтернативно застосовує предмети та матеріали, зважаючи на їхні властивості, генерує ідеї та заохочує товаришів бажанням їх реалізувати, прагне довести розпочату справу до логічного завершення;
- виокремлює потрібну інформацію про об'єкти довкілля з малюнку, плану, моделі, схеми, порівнює різні моделі одного й того ж самого об'єкта.
- долучається до рукоділля (хендмейд) з різними матеріалами з метою удосконалення навколишнього життєвого простору;
- турботливо ставиться до рукотворних виробів.

Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

Сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька компетентність

Сформованість знань: має уявлення про основні математичні поняття «число», «величина», «форма», «простір», «час»; демонструє володіння знаннями і способами діяльності, які дають змогу розв'язувати пізнавальні суперечності; виявляє сформованість логіко-математичних уявлень у предметно-практичній і дослідницькій діяльності; знає і правильно називає еталони площинних та об'ємних геометричних форм, просторові напрями, одиниці вимірювання часу, параметри величини, усвідомлює зв'язки між кількісними, порядковими числівниками, просторовими, часовими поняттями; знає і свідомо використовує термінологію елементарної математики у власному мовленні; знає і розуміє елементарні правила безпеки під час проведення простих фізичних експериментів.

Навички:

- встановлює залежності між числами натурального ряду, величинами, просторовими ознаками;
- володіє основними одиницями вимірювання часу, величини;
- здатна спрямовувати сенсорні процеси відчуття, сприйняття, увагу на пізнання об'єктів довкілля; диференціювати сенсорні еталони за ознаками форми, величини, кольору, просторового розташування;

- здатна за допомогою власної сенсорної системи досліджувати предмети й об'єкти дійсного світу, виявляти в них спільне і відмінне; використовувати різні способи обстеження, раціональні прийоми порівняння, набуті у процесі взаємодії з дорослими і однолітками;
- доцільно, усвідомлено використовує елементарні математичні знання в знайомих та нових пізнавальних ситуаціях;
- знаходить різні варіанти розв'язання логіко-математичних завдань;
- аналізує, узагальнює, класифікує, групує предмети, об'єкти за ознаками форми, величини, кількості, кольору, здійснює серіацію, елементарне кодування властивостей та якостей предметів, об'єктів за допомогою символічних позначень;
- вміє робити висновки та узагальнення, самостійно виправляти помилки, оцінювати результати власної роботи, наполегливо досягати кінцевої мети у розв'язанні логіко-математичних, пошуково-дослідницьких завдань.

Освітній напрям «Дитина в природному доквіллі»

Природничо-екологічна компетентність

Сформованість знань: має загальні уявлення про природу планети Земля і Всесвіту; розуміє, що Земля є частиною Космосу, а всі його об'єкти (зорі, планети, комети, метеорити тощо) знаходяться дуже далеко; володіє елементарними уявленнями про дослідження Космосу людиною; знає, що на планеті Земля є неживі і живі об'єкти природи; усвідомлює зв'язки між рослинами і тваринами, їхні функції в природі; встановлює залежність об'єктів природи від екологічних факторів; розуміє особливості та умови розвитку рослин (фази розвитку, екологічні фактори, поживність ґрунту, догляд), існування тварин (стадії розвитку, залежність від середовища існування, реакції на сезонні зміни); усвідомлює поділ рослин і тварин на групи; знає, що є дикорослі і культурні рослини; дикі, свійські тварини; знає правила поведінки з ними; володіє знаннями про основні властивості неживих об'єктів природи (повітря, вода, пісок, глина, каміння), які може виявляти під час елементарних дослідів; усвідомлює значення назв-характеристик окремих властивостей об'єктів та фізичних явищ навколишнього світу (твердість, м'якість, сипучість, в'язкість, плавучість, розчинність; швидкість, напрямок тощо); володіє назвами штучних матеріалів, виготовлених людиною із природної сировини (метал, гума, тканина, пластик, папір тощо); знає ознаки пір року і явищ природи.

Усвідомлює, що життя людини неможливе без природи; обізнана з позитивним і негативним впливом людини на природне доквілля, проблемами доквілля, насамперед змінами клімату, і необхідністю

заощаджувати енергію, воду, сортувати сміття тощо у повсякденному житті і має первинні навички такої поведінки; свідомо використовує знання про природу в різних видах діяльності та життєвих ситуаціях; орієнтується в діяльності людини, спрямованій на збереження, відтворення й охорону природи.

Навички:

- дитина виявляє здатність спостерігати за природними об'єктами та явищами планети Земля та видимими об'єктами Космосу;
- спроможна класифікувати та групувати природні об'єкти рослинного й тваринного світу за характерними ознаками;
- здатна самостійно чи з незначною допомогою дорослого проводити нескладні досліди з пізнання властивостей об'єктів природи, спостерігати за явищами природи та помічати зміни у стані природи й погоди, оцінювати метеорологічні явища (температура повітря, вітер, опади тощо);
- здатна до адекватної поведінки на основі оцінки природних явищ та стану погоди;
- здатна з допомогою дорослого вирощувати рослини, доглядати за домашніми улюбленцями та піклуватись про них;
- демонструє дотримання правил природодоцільної поведінки, навички бережливого ставлення до ресурсів; відгукується на пропозиції дорослого зберігати й покращувати природне довкілля чи надавати допомогу живим об'єктам природи.

Навички, орієнтовані на сталий розвиток

Сформованість знань: має початкові уявлення про дії та поведінку, орієнтовані на сталий розвиток, в екологічній, економічній та соціальній сферах повсякденного життя; знає про необхідність зменшення марних витрат сировини й кількості відходів. Знає і називає різні формули звернення, вітання, подяки і вміє обирати одну з них у залежності від ситуації спілкування. Співвідносить жести з добрими словами.

Навички:

- може пояснити на елементарному рівні необхідність сталого способу власного життя, свідомо обирає дії, спрямовані на зміцнення власного здоров'я, виявляє відчуття особистої причетності до збереження ресурсів планети і власної країни;
- здатна пояснити, чому потрібно економно витратити воду, папір, електроенергію, як це пов'язано зі збереженням лісових, водних запасів планети, клімату;
- демонструє навички розумного споживання енергії, паперу та води;

- здатна не лише усвідомлювати важливість правил у суспільному житті, смисл конкретного правила, а й уміти пояснити іншому, чому варто вчиняти так, а не інакше; володіє і доречно вживає слова із широкої палітри мовних формул, необхідних для обслуговування різних ситуацій (вітальні слова, слова-звертання, прохання чи пропозиція допомоги, дякування, вибачення тощо);
- виявляє доброзичливе ставлення до людей, які її оточують, намагається підтримувати дружні стосунки з дітьми.

Освітній напрям «Гра дитини»

Ігрова компетентність

Сформованість знань: має уявлення про різні види ігрової діяльності, види та назви ігор, у які можна пограти; знає дії у творчих іграх та в іграх з правилами; вміє залучати та приймати партнерів до спільної гри; обирає безпечне місце та атрибути для гри; знає зміст сюжетно-рольових, конструкторсько-будівельних, дидактичних, словесних, настільно-друкованих, рухливих зі співом і діалогом, режисерських, театралізованих, українських народних іграх; демонструє сформованість рольових способів поведінки; свідомо використовує норми та етикет спілкування в іграх; розуміє, як використовувати предметно-ігрове середовище для гри; знає ігри та іграшки в садочку та вдома, використовує їх у самостійних іграх; втілює свої життєві враження; встановлює причини та наслідки вдалої та невдалої гри; усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності.

Навички:

- ініціює організацію ігор з іншими дітьми за власним вибором;
- самостійно обирає тему для гри, моделює явища реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду та знань, прикладах дорослих, з літературних творів і казок, дотримується правил рольової взаємодії (узгодження, рівності, управління тощо);
- разом з іншими дітьми облаштовує ігрове середовище та самостійно чи з незначною допомогою розподіляє ролі. Дотримується правил гри до її закінчення та стежить, щоб усі учасники їх виконували;
- уміє підпорядковувати власні дії ігровим задумам, приймати пропозиції інших дітей та узгоджувати їх з усіма учасниками ігрового процесу, використовувати в іграх різні іграшки відповідно до її змісту або предмети-замінники; конструювати ігрове поле за допомогою різних предметів та матеріалів згідно з темою;

- уміє налагоджувати партнерські стосунки завдяки діалогічному спілкуванню на основі ігрового задуму, рольової взаємодії або особистих уподобань, проявляє товариську, толерантність, зважає на думку інших, стримує агресивні прояви, конструктивно розв'язує конфлікти, радіє спільному успіху, дотримується норм та етикету спілкування, висловлює у делікатній формі своє непогодження з пропозиціями ровесника, його діями із розподілу ролей, іграшок, обов'язків;
- для реалізації ролі широко використовує різні засоби виразності (емоційно- виразні рухи, міміка, пантоміміка, тембр голосу, рольове мовлення), ділиться з дорослими та однолітками враженнями після гри;
- адекватно оцінює результати власних дій та дій товаришів по команді, виявляє взаємну прихильність, надає перевагу грі як провідній діяльності;
- використовує власний досвід для створення ігор;
- здатна гратися сама та з однолітками, виявляє вміння залучити до гри партнерів;
- намагається творчо розвивати сюжет або придумувати ігри.

Освітній напрям «Дитина в соціумі»

Соціально-громадянська компетентність

Сформованість знань: має уявлення про місце кожної людини в соціальному середовищі; уявлення про себе як члена громади, суспільства; уявлення про свою сім'ю, родину, рід, рідну домівку, заклад дошкільної освіти, Батьківщину; знає і розповідає про державні та національні символи України, звичаї, традиції сім'ї та українського народу. Усвідомлює свою роль (у сім'ї, групі однолітків, місцевій громаді). Знає, що прізвище вказує на належність дитини до свого роду, родини, а ім'я — на її індивідуальність та неповторність, знає про окремі традиції і звичаї попередніх поколінь. Усвідомлює необхідність дотримання соціальних норм моралі й виявляє повагу до прав і свобод людини. Розуміє переваги розв'язання конфліктів, суперечок мирним шляхом. Демонструє відкритість до спілкування та взаємодії з представниками різних національностей і культур.

Навички:

- ідентифікує себе та діє відповідно до соціальної ролі: донька / син, брат / сестра, онука / онук, друг/подруга тощо;
- демонструє елементарні навички емоційної саморегуляції, виражає почуття за допомогою слів, міміки, жестів;

- пояснює причину своїх емоцій, усвідомлює те, що інші люди переживають різні емоційні стани, їм буває радісно, боляче, образливо тощо;
- звертається по допомогу до однолітків та знайомих та/або надає її, вміє отримувати задоволення від надання допомоги іншим; дотримується соціальних правил та норм поведінки, домовленостей у щоденній життєдіяльності;
- бере участь у визначенні та прийнятті правил співжиття в родині, групі закладу дошкільної освіти, колі друзів;
- уміє порозумітися, домовитись з іншими в конфліктних ситуаціях, вживає у спілкуванні з дорослими й однолітками ввічливі слова;
- пропонує ідеї для гри, долучається до різних видів діяльності, бере участь у прийнятті рішень щодо особистих питань та життя колективу;
- на рівні можливостей дошкільного віку визнає цінності демократії (готовність брати на себе відповідальність, вміння висловлювати власну думку та приймати думку іншого, вміння розв'язувати конфлікти шляхом діалогу; вміння слухати й спостерігати).

Освітній напрям «Мовлення дитини»

Мовленнєва компетентність

Сформованість знань: розуміє, що в Україні українська мова є державною; усвідомлює звуковий склад рідної мови, спираючись на розвинений фонематичний слух і мовленнєве дихання. Має збалансований запас слів із різних освітніх напрямів, що дає змогу добирати найбільш точні слова відповідно до ситуації мовлення; знає і називає ознаки, якості, властивості предметів, явища, події. У словнику наявні слова всіх частин мови, різного типу творення, слова різної складності, синоніми, антоніми, епітети, метафори, багатозначні слова; фразеологічні звороти; знає прислів'я, і приказки, утішки, загадки, скоромовки, форми звертання до дорослих і дітей. Має елементарні знання норм культури мовлення (привітання, прохання, вибачення, подяка, комплімент тощо).

Навички:

- ефективно спілкується рідною мовою, свідомо намагається говорити виразно і правильно, чітко промовляючи звуки і слова відповідно до орфоепічних норм української мови; регулює дихання і темп у процесі мовлення; володіє силою, висотою, тембром голосу, володіє вербальними і невербальними засобами виразності.
- виявляє навички звукового аналізу простих слів.

- вживає всі частини мови, граматичні категорії, різні за складністю типи речень; володіє елементарними навичками корекції та самокорекції мовлення; узгоджує слова у словосполученнях і реченнях згідно з мовними нормами (рід, число, відмінок, дієвідміна, клична форма тощо).
- ініціює і підтримує розпочату розмову в різних ситуаціях спілкування, відповідає на запитання співрозмовника і звертається із запитаннями, орієнтується в ситуації спілкування, вживає відповідні мовні і немовні засоби для вирішення комунікативних завдань; дотримується правил мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету.
- складає різні види розповідей: описові, сюжетні, творчі (розповіді-повідомлення, роздуми, пояснення, етюди), переказує художні тексти, складає за планом вихователя і самостійно казки і різні види творчих розповідей; розповідає про події із власного життя, за змістом картини, художніх творів, на запропоновану тему, за ігровою та уявлюваною ситуаціями, за результатами спостережень та власної діяльності; самостійно розповідає знайомі казки, переказує зміст художніх творів, користується пояснювальним мовленням (пояснити хід наступної гри, майбутній сюжет малюнка, аплікації, виробу); планує, пояснює і регулює свої дії; імпровізує, розмірковує про предмети, явища, події, друзів; робить елементарні узагальнення, висновки; висловлює зв'язні самостійні оцінні судження стосовно різних явищ, подій, поведінки людей, героїв художніх творів.
- виявляє здатність до словесної творчості у різних видах мовленнєвої діяльності.

Комунікативна компетентність

Сформованість знань: знає і володіє етикетними комунікативними формулами (привітання, звертання, прохання, висловлення подяки, вибачення тощо); різні форми мовленнєвих висловлювань відповідно до ситуацій. Має початкові уявлення про способи, переваги і недоліки цифрової комунікації.

Навички:

- вільно й невимушено вступає в розмову з дітьми і дорослими, використовуючи різні форми звертання та репліки;
- виявляє ініціативу в спілкуванні, будує різні типи діалогу між двома-чотирма дітьми; виявляє здатність домовлятися («Нумо так...»), звертатися по допомогу («Допоможіть мені, будь ласка»), пропонувати допомогу («Я можу вам допомогти»);

- використовує різні вербальні та невербальні засоби для привітання, висловлення подяки тощо;
- володіє різними формами мовленнєвих висловлювань (питання, зустрічне питання, згода, уточнення, заперечення, сумнів, прохання, вимога, ігрова вимога, дозвіл, порада, відмова, спонукання, задоволення, здивування, вдячність, жаль, невдоволення, вдячність, пояснення, міркування, доказ та ін.) відповідно до різних ситуацій спілкування з дорослими та однолітками.
- може проаналізувати та пояснити причини виникнення суперечливих чи конфліктних ситуацій, виявляє суперечності (невідповідності) та аргументи «за» і «проти», висуває версії можливого розгортання подій («Що б сталося, якби...?», «Слід вчинити так..., тому що...» та ін).
- бере участь у перемовинах; тримається в діалозі невимушено, розмовляє тактовно.

Художньо-мовленнєва компетентність

Сформованість знань: знає і називає не менше трьох-чотирьох імен письменників і поетів, не менше 8-10 літературних або фольклорних творів. Може пояснити особливості основних літературних і фольклорних жанрів. Усвідомлює і може пояснити значення образних слів (порівняння, епітети), доцільність їх вживання в поетичному тексті та прозі.

Навички:

- підтримує бесіду про зміст, ідею, характери та вчинки героїв твору, відповідає на запитання дорослого, висловлює свої враження, переживання, оцінно-етичні судження стосовно персонажів, співвідносить оцінки літературних героїв з власною поведінкою, реальними подіями;
- переповідає відомі казки, оповідання;
- усвідомлює та пояснює зміст прислів'їв, приказок, доречно використовує їх у мовленні; відгадує описові загадки;
- інтонаційно передає різні почуття при виконанні літературних творів;
- відтворює в мовленні образні вислови з художнього тексту;
- чітко промовляє скоромовки, чистомовки, прислів'я та приказки;
- складає невеличкі розповіді, казкові історії за змістом скоромовок, прислів'їв, власні описові та порівняльні загадки, лічилки, колісанки;
- придумує іншу кінцівку літературного твору, доповнює текст казки, оповідання додатковими епізодами.

Мистецько-творча компетентність

Сформованість знань: має елементарні уявлення про види мистецтва (художньо- продуктивне, музичне, театральне). Розуміє мистецтво як результат творчої діяльності митців, виконавців. Виявляє інтерес до творів різних видів мистецтва, впізнає знайомі твори, проявляє до них особисте ставлення, висловлює враження від мистецтва, інтерпретує твори. Сприймає та емоційно реагує на художній образ, елементарно аналізує засоби художньої виразності у творах мистецтва різних видів і жанрів. Вирізняє специфіку образу мистецтва художньо-продуктивного, декоративно-ужиткового, музичного, танцювального, театального. Розуміє призначення зображувальних матеріалів, театального реквізиту, атрибутів для образотворчої, театралізованої, музичної діяльності; здатна до реалізації творчого задуму за їх допомогою. Має уявлення про музичну гру, пісню, хоровод, танець, інструментальну музику. Розуміє зміст і колективний характер театральної вистави, знає різні види театру (ляльковий, тіньовий, настільний тощо).

Навички:

- пов'язує яскравість образу, зміст твору з кольорами, композицією, формою; звуками, ритмами, динамікою, темпом, рухами; мімікою, жестами, римами, монологам, діалогам;
- здатна розрізнити основні жанри живопису (портрет, пейзаж, натюрморт, казковий, анімалістичний), музики (вокальні, інструментальні), вистави різних театрів (ляльковий, музичний);
- володіє доступними техніками та відображає ними життєві враження та почуття;
- виявляє вміння використовувати техніки художньо-продуктивної та декоративно-ужиткової діяльності, експериментує з зображувальними матеріалами, створює художні образи;
- має найпростіші навички виконавської культури (декламує, передає рухами характерні ознаки персонажу) та культури глядача (володіє елементарною культурою поведіння під час свят, концертів в освітніх та мистецьких закладах);
- має домірні вікові навички співу, слухання музики, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах;
- виявляє навички образного мовлення, акторські здібності. Запам'ятовує сюжетну послідовність спектаклю, своєчасно включається в театралізовані дії. Ідентифікує почуття та вчинки персонажів із власними;

- використовує побутові речі як атрибути театралізованої діяльності;
- співпрацює з дітьми, зокрема з особливими освітніми потребами, й дорослими заради спільного успіху під час мистецької діяльності — художньо-продуктивної, музичної, театралізованої, розваг, свят.
- відгукується на пропозиції щодо оздоблення інтер'єру (на свята), долучається до дорослих під час декорування приміщення;
- виявляє елементи естетичного смаку та підтримує естетичні прояви у побуті (доцільність вибору одягу до ситуації, культура прийому їжі, сну, відпочинку та праці, культура поведінки й дотримання елементарних правил етикету під час святкувань);
- демонструє за власним бажанням досвід мистецьких дій у самостійній художній діяльності;
- виявляє елементарні навички рефлексії — обмірковує з іншими свій мистецький досвід, враження, ставлення до мистецької діяльності.

Варіативний складник

«Основи грамоти»

Сформованість знань й умінь: виявляє обізнаність з буквами як знаками передачі звуків на письмі. Знає звукові назви букв. Правильно вживає терміни «речення», «слово», «звук», «склад», «буква». Має поняття про склад як частину слова, утворену із одного чи кількох звуків, про складоутворювальну роль голосних звуків у словах. Усвідомлює залежність значення слова від порядку складів у ньому.

Навички:

- виокремлює з мовленнєвого потоку речення, сприймає його як кілька пов'язаних змістом слів, що висловлюють завершену думку;
- здатна здійснювати звуковий і складовий аналіз слів, самостійно складати звукові схеми слів відповідно до порядку й характеристики звуків у словах (голосний чи приголосний, твердий чи м'який приголосний);
- виокремлює наголос у словах;
- складає речення, виділяти послідовність слів у реченні, складів та звуків у словах;
- виявляє здатність ділити слова на склади з орієнтацією на голосні звуки, визначенні кількості та послідовності складів;
- записує друкованими літерами своє ім'я і короткі прості слова;

- демонструє готовність до письма: здатність координувати рухи очей і кисті руки та впевнено рухатися по площині, вздовж рядка під час виконання графічних завдань;
- здатна розрізняти усне і писемне мовлення, розповідь і друкований текст.

«Іноземна мова»

Сформованість знань й умінь: диференціює на слух звуки іноземної мови, фонетично правильно оформлює власне мовлення. Ситуативно зумовлено застосовує іншомовні лексичні одиниці. Граматично правильно поєднує слова у словосполучення та нескладні речення. Демонструє базову сформованість умінь сприймати на слух та розуміти зв'язне іноземне мовлення, включаючи пасивний мінімум. Ініціює та активно бере участь у нескладних діалогах з однолітками та дорослими в межах пізнавальних інтересів. Розуміє та свідомо відтворює доступні приклади іншомовних римованих та прозових творів.

Навички:

- розуміє існування багатомовності та полікультурності в сучасному світі;
- свідомо сприймає іноземну мову як інструмент отримання нової інформації та контактування;
- виявляє здатність застосовувати набуті знання та вміння іншомовного спілкування в нових умовах;
- активно включається у комунікативні дії іноземною мовою та правильно використовує невербальні засоби спілкування.

«Соціально-фінансова грамотність»

Сформованість знань: має особистісне розуміння соціально-фінансових взаємозв'язків, має уявлення про планування бюджету в родині, демонструє сформованість уявлень про заощадження. Правильно називає та аналізує витрати, знає походження та назви грошових одиниць. Свідомо використовує доступні ресурси. Встановлює залежності між витратами та грошовими коштами, усвідомлює важливість ощадливості, практичності, дбайливості. Розуміє необхідність заощаджувати.

Навички:

- здатна брати участь у плануванні бюджету родини;
- дотримується економічно доцільної поведінки культури споживання доступних ресурсів; раціонально використовує кошти та виявляє вміння помірковано їх витратити;

- може вибирати між витрачанням та заощадженням грошових коштів;
- самостійно (у присутності або із незначною допомогою дорослого) робить невеликі покупки, вміє планувати власний бюджет.